

Politični ogled.

— **Domača vojska v Perziji.** Iz Teherana poročajo, da so revolucionarji predvčerajšnjim že došli v perzijsko glavno mesto. Šah je baje zbežal k angleškemu poslaniku. Položaj je silno nevaren, vsako uro pričakujejo končne odločitve, ki bo ali v prilog šahove stranke ali revolucionarjev. Tudi položaj vlade je nevaren, poslani priporočajo vladi, da naprosi rusko vlado varstva. Splošno se sodi, da je šahovo gospodarstvo pri koncu.

Mala politična naznanila.

Dne 8. julija. Srbski vojni minister hoče baje odstraniti iz armade vse častnike zarotnike. — V Lasmicu sta se ob otvoritvi parne zveze med Nemčijo in Švedsko sestala nemški cesar Viljem in švedski kralj Gustav. — Kako sodi nemški cesar Viljem o Poljaki. "Čas" poroča, da je rekel nemški cesar Viljem ruskemu ministrskemu predsedniku Stolypinu glede na Poljake: "Hvalim vašo politiko nasproti Poljakom, s katerimi se mora zelo strogo postopati. Čim strožje se postopa z njimi, tem mirnejše se obnašajo. Drugače ni miru z njimi." — V Teheranu so bili kozaki poraženi od 6000 perzijskih nacionalcev. V Teheranu je velika zmešnjava.

Dne 9. julija. Gorški deželni odbor je dobil dne 7. t. m. odlok, da je deželni zbor gorški razpuščen. — Nemški cesar Viljem namerava obiskati danski dvor. — Za potovanje ruskega carja v Poltavo so bile izvršene skrajne varnostne navedbe. Odpeljali so se trije vlaki, ne da bi se vedelo, v katerem je car. Celo progo je zastražilo vojaštvo s hrbti proti železniški progi in s napetimi puškami.

Dne 10. julija. Ruska mornariška uprava je sklenila, da prične takoj graditi brodovje min. — Ruske čete korakajo proti Teheranu. — V Kolumbiji je izbruhnila proti v Londonu se mučnemu kolumbijskemu predsedniku Reyesu vstaja. Revolucionarji so se polastili vlade. Proti predsednikovi stranki nastopajo složno vse ostale stranke. — Položaj maroškega sultana Mulej Hafida je zelo nevaren.

Dne 11. julija. Nemški državni zbor se ne bo odgodil, temveč zaključil, da bo imel novi kancler proste roke. — Turško brodovje obišče angleško brodovje na Malti. — Paragvajski vojaki so pri zasledovanju vstajev prekorčili brazilsko mejo. — Italijanski list "Tribuna" poroča, da se Turčija ob grški meji silno pripravlja za vojsko.

Dne 12. julija. Nemški državni zbor je danes sprejel z 266 proti 127 glasovom novo davčno postavbo 500 milijonov mark, kakor sta jo izdelala katoliški centum in konservativna stranka ter Poljaki. — Diplomatski krogi zatrjujejo, da bo Turčija v kratkem uradno priznala bolgarsko carevino. — Cesar je odložil svoje potovanje v Isl radi še nedokončane razprave v ogrskem državnem zboru o imenovanju ogrskega ministrstva.

Dne 13. julija. Ministrski predsednik Bienenrth je bil včeraj v avdijenci pri cesarju, kateremu je poročal o zadnjih dogodkih v državnem zboru. — Poslanec Trešč-Pavičič je rekel Bienenrthu, da se dalmatinski sabor skliče v polovici septembra. — V kratkem se skliče istrski deželni zbor. Za deželnega glavarja bo imenovan dr. Rizzi, za podglavarja dr. Laginja. — Turčija je priznala "carja bolgarskega". — Ruski kozaki so že dospeli v Teheran.

Dne 14. julija. Naslednik nemškega kanclerja Billowa postane najbrže v najkrajšem času Bethmann-Hollweg. — Nemški državni zbor bo sklican že koncem septembra ali začetkom oktobra. — Sprejem prestolonaslednika Frana Ferdinanda v Rumuniji je bil nad vse sijajen. Rumunski kralj Karol je na gradu Peleš pri slavnostnem obedu naglašal prijateljsko razmerje vladarjev obeh držav. Prestolonaslednik je zagotavljal v svojem odgovoru, da bo še naprej obstajalo najmočnejše prijateljstvo in izborne razmere med obema vladarjema in državama. — Solunski armadni zbor je mobiliziran. Turki so pripravljeni za vojsko z Grki. — Iz Teherana poročajo, da so bile čete perzijskega šaha v predvčerajšnji bitki poražene.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Dr. Hubart pl. Karničnik, sodnik v Ptuj, je imenovan ministrskim podtajnikom v pravosodnem ministru.

Kanonik J. Kavčič zapusti gimnazijo. Te dni se je poslovl učiteljski zbor mariborske gimnazije od svojega priljubljenega, zvestega tovariša ž. g. Jakoba Kavčiča, ki je bil imenovan že 14. februarja 1909 za kanonika lavantinske škofije. Gospod kanonik J. Kavčič je sodeloval prav vspešno na slovenskih vspešnicah, odkar te obstojijo, torej 18 let. Dasi ravno skromnega značaja, ki se ni vrival nikdar v ospredje, lahko rečemo, da je bil on dika profesorovega zbora. Priporil je temu tudi vglede s svojimi temeljitimi razpravami, kakor na primer v programu "Značaj" in pa v "Voditelju" z raznimi spisi. Profesor Kavčič je bil za slovenske dijake pravi oče. Koliko dobrega je storila njegova darežljiva roka slovenskim dijakom! Koliko slovenskih dečkov, ki so zgrešili pravo pot, je dovedel prof. Kavčič z lepo, mirno in očetovsko besedo in očetovsko skrbjo k pravemu življenju! In to je razumel prof. Kavčič: vopiti mladini spoštovanje do bližnjega, spoštovanje do starišev, učiteljev in v prvi vrsti spoštovanje do sv. cerkve in svojega milega naroda. Mesto, katerega je zavzemal med slovenskim dijaštvom, je tudi naj-

važnejše; in kakor kažejo od nekaj vspehi, je temu mestu bil prof. Kavčič popolnoma kos, da, še več, storil in dosegel je, kar se ne bode posrečilo vsakomur. Slovenski oddelki na gimnaziji zgubijo zares svojega očeta, svojega najboljšega zagovornika in dobrotnika. Gospod kanonik naj sprejme v zahvalo svojega vspešnega in požrtvovalnega delovanja največje priznanje spodnještajerskega ljudstva in najiskrenejše želje, da mu Bog poplača njegov obili trud in ga ohrani še mnoga leta na tem častnem mestu, katerega zavzema odslej.

Iz sodne službe. Prestavljeni so sodniki dr. Ludovik Kaspar iz Pliberka v Cmurak, dr. Ivan Premšak iz Laškega v Maribor, dr. Karol Weingerl iz Ljutomer v Ptuj, dr. Friderik Kratter v Laško. Sodnika sta postala avskultanta dr. Rudolf Schmidt in dr. Izidor Fuchs.

* **Iz finančne službe.** Deželno finančno ravnanstvo za štajersko je prestavilo finančnega tajnika Adolfa Klotiča viteza pl. Sabladosega iz Ljutomer v Brak ob Muri. Za vodjo davčnega referata okrajnega glavarstva v Ljutomeru je pozvan finančni koncipist dr. Žiga pl. Semetkowski iz Celja. Davčni upravitelj Rudolf Ulm, ki je prestavljen iz Konjice v Ljutomer, nastopi svojo novo službo začetkom avgusta.

* **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Zacherl, učitelj, nabral na srebrni poroki Janeza in Marije Črček v Podgradju 6 K 40 v; Fislitsch Eta, učiteljica, 10 K; mariborski bogoslovci ob godu m. g. ravnatelja 10 K; Jožefa Sparavec v Podorji, nabrala na veselici dne 4. julija 20 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam za mnogoštevilne podpore v teku šolskega leta 1908/9 stoteri Bog plati! Predstojništvo dijaške kuhinje v Mariboru se toplo priporoča tudi za novo šolsko leto cenjenim dobrotnikom in dobrotnicam, da se velikodušno spominjajo ob raznih priložnostih blagodejnega zavoda. Uboštvo med našim dijaštvom je veliko in marsikateri naidepolni mladenič bo moral popustiti učenje, če bi obeda v dijaški kuhinji ne dobival.

* **Romarski vlak v Marjino Celje** vozi dne 9. avgusta t. l. iz Maribora po sledečem voznem redu: Iz Maribora odide vlak ob 10. uri 50 minut ponoči; iz Pesnice ob 11. uri ponoči; iz St. Ilje ob 11. uri 14 minut ponoči; iz Spilfelda ob 11. uri 21 minut ponoči. Vsem dosedanjim romarjem je še gotovo znano, kake sitnosti so bile na ozkotirni železnici od Kapfenberga do Au-Seewiesen, ker železnica nima zadosti vozov. Da se ognemu tem sitnostim, se letos peljamo v Neuberger, ker nam tam ni treba nikjer prestopati, ampak nas vlak pelje iz Maribora naravnost na zadajo postajo. Letostorejne bonobene stiske kakor prejšnja leta. Iz Neuberger imamo potem dobrih 7 ur peš v Marjino Celje in sicer po lepi poti. Nazaj se vrnemo dne 12. avgusta. Iz Neuberger pride vlak v Maribor ob 6. uri 33 minut zvečer. Romarji se lahko z večernimi vlaki odpeljejo proti Ljutomeru, Celju in proti Koroški. Vozne cene so enake za vse postaje od Maribora do Spilfelda. Vožnja stane iz Maribora in nazaj v III. razredu 9 K in II. razredu 12 K 30 v. Romarji, ki težko hodijo, se iz Neuberger v Marjino Celje lahko peljajo z vozom. Voz iz Neuberger v Marjino Celje stane za osebo 5 K in ravno toliko tudi iz Marjinega Celja nazaj v Neuberger. Karte za vlak se naročajo edino pod naslovom: Romarski odbor v Mariboru, Grajska ulica, št. 2. V Mariboru se karte lahko kupijo v Tiskarni sv. Cirila. Kdor se hoče od Neuberger naprej peljati z vozom, naj to pri naročilu karte izrečno pove ter priloži za en prostor na vozu 5 K za vožnjo tje, in če se hoče peljati tudi iz Marjinega Celja nazaj v Neuberger, drugih 5 K za vožnjo nazaj. Kdor si voza ne naroči naprej, ne bode mogel lahko dobiti prostora. Karte se pošljejo le proti predplačilu. Na vlak se dne 9. avgusta karte ne bodo več dobile, zato si naj vsak romar karto pravočasno naroči. Naročila na karte moramo imeti najpozneje dne 5. avgusta že v rokah, da jih romarji pravočasno še dobijo. — Romarski odbor, Maribor, Grajska ulica št. 2.

* **Romarski vlak k Marji Pomagaj na Brezje.** Č. gg. dušne pastirje ponovno prosimo, da doposlane lepake prilpejo, na romanje v cerkvi opozorijo, udeležence zbirajo in vozne karte skupno naročijo, ker nam s tem prihranijo mnogo nepotrebnih stroškov. Prosimo jih tudi, da se po možnosti udeležijo romanja in pomagajo izpovedovati. Letos dobijo romarji spomin na romanje in vspešne se le na vlak. Romarje še posebno opozarjamo, da se letos na vlak ne bodo dobile več karte, kakor lani, ker moramo vse neprodane karte pred odhodom vlakov v Brezicah in Celju oddati ali pa jih plačati. Vsak si torej naj pravočasno naroči karto. Posebno opozarjamo romarje iz breziškega okraja, da si karte lahko kupijo in po pošti naročijo tudi pri vlč. g. Francišku Spindler, kaplanu v Brezicah. Denar za vozne listake se torej lahko tudi nanj pošlje. Vozni listeki za celjski romarski vlak se pa po pošti naročijo le pod naslovom: Romarski odbor v Mariboru grajska ulica št. 2. V Mariboru se lahko osebno kupijo tudi v Tiskarni sv. Cirila. Kakor vse kaže, bode romanje veličastno, kajti zanimanje je velikansko. Romarski odbor.

* **Zaupnikom S. K. Z.** Pretečeni teden smo razposlali našim glavnim zaupnikom brošuro: "Starostno zavarovanje", katere naj blagovolijo brezplačno razdeliti med udeležence S. K. Z., ki so do sedaj vstopili in vplačali vdnino. Imena udov dotične župnije se nahajajo na posebnem lističu, ki je pošiljati priložen. Ako smo mogoče koga prezrli ali poslali premalo knjižice, nam naj to blagovolijo po dopisnici naznaniti. Č. g. zaupnike prosimo, da to priložnost vporabijo in nabirajo novih članov in članarino za l. 1909. S. K. Z.

Zaupnica „Slovenskemu klubu“. Odbor „Katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ je sklenil pri seji, dne 8. t. m., soglasno sledečo zaupnico slovenskim poslancem v „Slovenskem klubu“: Odbor „Katol.

političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ odobrava odločno taktiko „Slovenskega kluba“, so mu zahvaljuje za možat nastop, zlasti klubovemu predsedniku dr. Sušteršiču in poslanecu Grafenauerju ter poziva klub, da zaupajoč na ljudstvo, ki stoji za odločno slovensko delegacijo, vkljub vsem ostudnim osebnim napadom nemških in slovenskih vladnih listov vztraja neomakljivo v boju za pravice slovenskega naroda.

Zadružni tečaj priredi Zadružna zveza v Ljubljani za duhovnike in učitelje. Tečaj se bo vršil drugi teden meseca avgusta. Udeleženci naj se čimprej priglase in eventualno izrazijo tudi svoje želje glede časa, če je primeren in če bi kazalo, da se vrši deset dni, ne pa samo en teden.

Badeni umrl. V petek, dne 9. julija je zadela kap bivšega ministrskega predsednika Kazimirja grofa Badenija v vlak, ko se je peljal iz Karlovih Varov proti postaji Krasne. Ko je prišel vlak na postajo Krasne, je bil Badeni že mrtev. Badeni je bil dne 2. oktobra 1895 imenovan od cesarja ministrskim predsednikom. Bil je do leta 1897 na krmilu vlade. Ko je izdal jezikovne navedbe za Češko in Moravsko, so nastopili Nemci proti njemu v najljutajšem boju. Temu navalu se je moral umakniti 28. nov. 1897.

* **Krščansko-socialna dalmatinska stranka.** V Splitu se osnuje nova krščansko-socialna stranka in je bilo že več posvetovanj. Duša gibanja je splitski škof Nakič, akcijo pa vodi prof. dr. Alfirevič. Stranka hoče razširiti svoje delovanje na vse dežele, v katerih prebivajo Hrvatje. Bog daj svoj blagoslov!

* **Slov. kršč. soc. zveza — Zveza nar. društev!** V nedeljo se je vršil v Celju občni zbor liberalne Zveze nar. društev. Udeležilo se je tega občnega zbora komaj 150 ljudi po poročilu „N. D.“, vsi ti večinoma iz celjske okolice, ki so pa tako vsako nedeljo v Celju. Od drugod jih ni bilo mnogo in saj so tudi kar celotni okraj, kjer te liberalne zveze ne poznajo. „Zveza“ šteje sedaj 73 društev, S. K. S. Z. 115, a vendar lahko rečemo, da ne štejejo niti četrtino tega, kakor S. K. S. Z. Liberalna zveza namreč šteje le 25 bralnih društev, S. K. S. Z. pa 111. Pevski, tamburaški zbori, ki so pri nas odeski bralnih društev, so tam posebna društva, vsaj v zapisniku liberalne zveze. K Zvezi so pritegnili še 8 požarnih bramb, 9 učit. društev ter 11 Ciril-Metodovih podružnic. Razven tega še je 8 raznih društev, katerih imen, ali ne upajo, ali jih je sram povedati. To so menda razni pivski kurzi, ki imajo večkrat krvav konec. Ako bi mi po liberalnem ključu prišli S. K. S. Z. vse pevske zore, tamburaške zore, mladeniške zveze razven 4 samostojnih, naše požarne brambe in druga podobna nepolitična društva, potem v enem tednu prekoračimo št. 300. Zato pa nas naj nič ne moti isto prazno liberalno hvalisanje o njihovem izobraževalnem delu za narod!

* **Baj za verski pouk v večnem Rimu.** V „Slovenskem Učitelju“ čitamo: S svojo popustljivostjo so katoličani pod italijanskim solnceom prišli tako daleč, da pouk krščanskega nauka v šolah ni več obligaten. Minister Rava je izdal pač ukaz, da morajo šolska vodstva oskrbeti prostore za versko poučevanje, ako družinski očetje to zahtevajo. Toda še to mrvo bi framasonska klika, ki fakično vlada celo v Rimu, rado odjedla, kakor nam kaže zadnja borba rimskih krščanskih staršev. Več tisoč očetov se je obrnilo najprej na cerkveno oblast, kjer so svojo zahtevo izročili plemenit potom. Prošnja meščanov se je potem predložila županovi pisarni in sicer meseca novembra 1908 za šole v okrajih Trastevere, meseca decembra in januarja pa še za druge ljudske šole v Rimu. Dolžnost mestnega sveta v Rimu bi bila, da ustreže opravičeni, na postavnem določila sloneči zahtevi in da odkaže primerne prostore za versko vzgojo mladine. Toda — kaj se zgodi? Proticerkveni blok, ki mu načeljuje bivši veliki mojster framasonski, jud Ernest Nathan, se za zakonito odredbo ni kar nič zmenil, ker mu je na tem, da popolnoma zatre verski pouk. Pretkani Nathan ni dal od sebe nobenega odgovora, dasi se je opetovano dregalo, odlašal je in odlašal, da je poteklo že skoraj pol šolskega leta. Ko je bila napetost med meščani že prispela do skrajnosti, je odredil mestni svet, da morajo vsa šolska vodstva preskrbeti posebne registre, kamor se bodo zapisavali starši, ki želijo, da se bodo njih otroci učili krščanskega nauka. Prošnje do županstva s tisoči in tisoči podpisov torej niso imele nič veljave. Židovstvo in framasonstvo hoče na ta način katoliške starše mučiti ter zavlačevati postavno zaježene ugodnosti in pravice! Vrhunec zlobne nagajivosti in nestrpnega sovraštva do katoličanstva pa je pokazala Nathanova družba s tem, da je grajala nekatere šolske voditelje, ki so potom okrožnice po razredih dali otrokom oklicati, naj se zglasijo starši, ki želijo za svojo dečo verski pouk. Enak razglas se izda tudi za pouk v petju in risanju; za ta dva predmeta sme vodstvo pač javiti roditeljem, da povedo svoje želje, — glede krščanskega nauka pa Bog varuj ziniti kako besedo. Ukaz se dá, — toda starši ne smejo zvedeti zanj! Taka modrost poganja samo v glavi židovskega framasona, ki ne more slišati nič o krščanstvu! Tako je torej tam, kjer zavlađa lažljivo svobodomiselstvo. Želja in opravičena zahteva someščanov, postava, vestno ravnanje šolskih voditeljev, vse kar ne služi zatiranju krščanstva, vse se tepta z nogami —! Nepojmljivo svobodomiselstvo! Na jeziku svobode (zase), v rokah verige (za druge).

* **Sestanek slovenskega katoliškega narodnega dijaštva** bo 30. in 31. avgusta ter 1. septembra v Ljubljani. Spored: Dne 30. avgusta ob 7. uri pozdravni večer v veliki dvorani hotela „Union“. Dne 31. avgusta občni zbor „Slovenske dijaške Zveze“. Ob 8. uri sv. maša v stolnici. Po maši zborovanje v veliki dvorani „Uniona“. 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo društvenega odbora. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev novega odbora. 5. Sprememba društvenih pravil in poslovnik. 6. Slučajnosti. — Po kosilu zbornjeta do 4. ure odbora organizacijskih